

COVID-19 LIGOS PANDEMIJOS SĄLYGOTŲ KARANTINŲ APRIBOJIMŲ ĮTAKA ASMENŲ SU NEGALIA AUKŠTOJO MOKSLO PASLAUGŲ PRIEINAMUMUI

Studijos tikslas buvo išsiaiškinti, kokią įtaką COVID-19 ligos sąlygotų karantino apribojimų poveikis padarė studentų su negalia studijų kokybei. Pagrindinis kiekybinio tyrimo uždavinys buvo įvertinti pagalbos studentams su negalia prieinamumą / pakankamumą (socialinės, psichologinės, mokymosi, finansinės ir kt.) bei aukštųjų mokyklų aplinkos prieinamumą (universalus dizaino ir tinkamų sąlygų sudarymo principais) asmenims su negalia karantino metu. Pagrindinis kokybinio tyrimo uždavinys buvo atskleisti studentų su negalia nuotolinio mokymo(si) skaitmeninėje aplinkoje organizavimo sunkumus, nustatyti nuotolinio mokymosi iššūkius bei jų galimus sprendimo būdus COVID-19 pandemijos laikotarpiu.

Tyrimo objektas – studentai, turintys nustatytą 45 proc. ar mažesnę darbingumo lygį. Siekiant geriau išsiaiškinti ne tik valstybės remiamų studentų su negalia, bet ir kitų studentų su įvairiais specialiais ugdymosi poreikiais situaciją ir studijų kokybę, į kokybinį ir kiekybinį tyrimus buvo įtraukta studentų, turinčių negalią ir didesnę, nei 45 proc. arba nenustatytą darbingumo lygį grupė, taip pat kokybiniame tyrime dalyvavo ir universitetų administracijos darbuotojų fokus grupė.

Apibendrinus tyrimo rezultatus, COVID-19 pandemija paspartino tam tikrą informacinių technologijų naudojimo akceleravimo procesą, taip pat sudarė sąlygas įvairesnių studijų lankstumo priemonių naudojimui visų studentų atžvilgiu (daugiausiai susijusios su nuotolinių studijų pobūdžiu). Vis dėlto, nors studentai su negalia išnaudojo ir teigiamai vertino šias galimybes, jos tapo prieinamos dažniausiai tiek, kiek buvo prieinamos visiems studentams. Ateityje daugeliui studentų su negalia būtų priimtinausias mišrus ir hibridinis studijų organizavimo būdas, su galimybe pritaikyti jį pagal individualius su negalia susijusius poreikius.

Nepaisant lankstesnių studijų formų nuo COVID-19 pradžios, vis dar pastebimas tinkamų sąlygų sudarymo pagal su negalia susijusius individualius poreikius galimybių trūkumas. Tai reiškia, kad aukštosios mokyklos nepakankamai užtikrina galimybės pritaikyti studijų procesą studentams su negalia ir nepakankamai atsižvelgia į jų poreikius. Tai ypač ryšku lengvesnių, „nematomų“ negalių atveju: jas turintys studentai rečiau sulaukė pagalbos tiek ikipandeminiu laikotarpiu, tiek nuo COVID-19 pradžios. Su papildomais sunkumais nuo COVID-19 pradžios statistiškai reikšmingai dažniau susidūrė studentai, turintys psichosocialinę negalią.

Bendrai studentai su negalia vis dar susiduria su diskriminacija studijų proceso metu, dažnai turi pasirūpinti studijų prieinamumu patys, asmeniškai prašydami atskirų dėstytojų pritaikyti tam tikrus individualizavimo būdus. Tai ne tik sudaro prielaidas studentams dažniau tiesiogiai susidurti su neigiamais nusistatymais žmonių su negalia atžvilgiu, bet ir tampa papildoma našta su kliūtimis dėl prieinamumo stokos ir taip susiduriantiems studentams.

IMPACT OF QUARANTINE RESTRICTIONS ON ACCESSIBILITY OF HIGHER EDUCATION FOR STUDENTS WITH DISABILITIES

The aim of the study was to find out what was the effect of quarantine restrictions caused by COVID-19 on the quality of studies for students with disabilities. The main objective of the quantitative research was to assess the availability / adequacy of support for students with disabilities (psychological, learning, financial, e.t.c.) and the accessibility of the higher education environment (principles of universal design and appropriate facilities) for persons with disabilities during quarantine. The main task of the qualitative research was to reveal the difficulties of organizing distance learning for students with disabilities in the digital environment, to identify the challenges of distance learning and their possible solutions during the COVID-19 pandemic.

The target group of the research was students with a 45 % or lower assigned working capacity level. In order to better understand the situation of students with various special educational needs, those who had a more than 45% assigned working capacity level were also included in the qualitative and quantitative research. Also, a focus group of higher education administration staff were involved in the qualitative research.

Summarizing the results of the study, the COVID-19 pandemic restrictions accelerated the use of information technology in the study process, as well as allowing for a wider range of study flexibility measures for all students (mainly related to distance learning). However, although students with disabilities took advantage of and welcomed these opportunities, they became available to them only on the same grounds as for the rest of the students. For most of the students with disabilities, a mixed or / and hybrid form of online / in person studying, with a possibility to apply these methods according to individual requirements, would be acceptable in the future.

Despite more flexible study methods applied since the beginning of COVID-19, there is still a lack of individual needs assessment for students with disabilities, as well as not enough possibilities to get reasonable accommodations in the study process. This means that higher education institutions still do not take into account students' disability-related requirements.

This is particularly evident in the case of 'invisible' disabilities: students with them have received less support both during the pre-pandemic period and since the start of COVID-19. Students with psychosocial disabilities were statistically significantly more likely to experience additional difficulties since the beginning of COVID-19.

In general, students with disabilities still face discrimination during the study process, often having to take care of the accessibility of their studies themselves. This creates preconditions for students to directly encounter negative attitudes towards people with disabilities more often. Also, it becomes an additional burden on students who already face barriers due to lack of accessibility.